

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžak/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 6016200186
Dátum vydania rozhodnutia: 01.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6016200186.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: D. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom X.. V. N. XXXX/X, XXX XX F., štátna príslušnosť Macedónska republika, zastúpeného: JUDr. Milanom Šulvom, advokátom AS Legal, s. r. o., so sídlom Hlučínska 1/11, 831 03 Bratislava 3, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Sládkovičova 25, 974 05 Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 1Scud/3/2016-89 zo dňa 22. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolacie konanie p r e r u š u j e .

Odôvodnenie

I. Predmet konania

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnutý rozsudok“) podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č.: PPZ-HCP-BB2-24/2016 zo dňa 11.01.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Žilina č.: PPZ-HCP-BB7-1179-016/2015-PP zo dňa 19.10.2015 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) o zamietnutí žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) v zmysle § 54 ods. 2 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 404/2011 Z. z.“).

Žalovaný preskúmané rozhodnutie odôvodnil tým, že v rámci správneho konania bolo prvostupňovému správne orgánu prostredníctvom Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica oznámené, že existujú relevantné informácie, ktoré požívajú ochranu podľa zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a ktoré zakladajú dôvodné podozrenie, že žalobca ohrozuje

bezpečnosť štátu. Prvostupňový orgán v zmysle ustanovenia § 120 ods. 2 písm. g) zák. č. 404/2011 Z. z. v odôvodnení uviedol iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Žalovaný vyhodnotil zistené informácie, že v prípade žalobcu je dôvodné podozrenie, že účastník konania ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok, odkázal na ustanovenie § 54 ods. 2 písm. b) zák. č. 404/2011 Z. z. a uzavrel, že informácia získaná od SIS zakladá dôvod na zamietnutie žiadosti žalobcu podľa § 54 ods. 2 písm. b) zák. č. 404/2011 Z. z. Žalovaný zistil, že prvostupňové rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a preto ho potvrdil a odvolanie účastníka proti nemu zamietol.

Žalobca vo včas podanej žalobe podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. navrhol, aby krajský súd rozsudkom zrušil preskúmané rozhodnutie a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň požiadal o priznanie náhrady trov konania.

Žalobca v žalobe uviedol, že je bezúhonný človek, čo preukázal i odpisom z registra trestov. Od roku 2010 podniká na Slovensku, ani raz mu nebola zamietnutá žiadosť o udelenie pobytu. S manželkou býva na Slovensku od roku 2010, v roku 2011 sa im narodil syn, žijú v spoločnej domácnosti v Ružomberku.

Podľa názoru žalobcu učinenie záveru o tom, že žiadateľ o udelenie dlhodobého pobytu ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejného poriadku musí byť založené na odôvodnených záveroch vychádzajúcich z konkrétnych skutočností. Zistenie skutkového stavu je nesprávne, pretože je v rozpore s obsahom spisov a rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť, postup žalovaného je v rozpore so základnými zásadami správneho konania a právnej istoty. Správne uváženie vybočilo z medzí a hľadísk zákona, preto je rozhodnutie nezákonné. Správne konanie bolo poznačené vadami konania, ktoré mali vplyv na zákonnosť rozhodnutí. Prvostupňový orgán sa s utajovanou skutočnosťou od Slovenskej informačnej služby neoboznámil, mal len sprostredkovanú informáciu prostredníctvom žalovaného. Žalobca navrhol súdu vykonať dôkaz, na základe ktorého bude mať súd reálnu možnosť preskúmať, či správna úvaha žalovaného, odvolávajúca sa na utajovanú skutočnosť, nevybočila z hľadísk a medzí zákona; čiže aby sa súd oboznámil s príslušnou utajovanou písomnosťou a informáciou.

Žalobca vyjadril názor, že poskytnutie možnosti žalobcovi vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia bolo čisto formálne, keďže informácia, ku ktorej by sa mal vyjadriť, mu nebola známa a teda sa nenaplnil účel a zmysel tohto práva žalobcu. Podľa žalobcu rozhodnutie, v odôvodnení ktorého sa správny orgán opiera o skutočnosti, ktoré nie je možné preveriť ani sa k nim vyjadriť, predstavuje priestor pre ničím neobmedzenú svojvôľu pri rozhodovaní o právach a právom chránených záujmoch účastníka konania a tiež činí toto rozhodnutie nepredvídateľným, prekvapivým a v konečnom dôsledku nepreskúmateľným. Preskúmaným rozhodnutím podľa žalobcu došlo tiež k neprípustnému zásahu do základných ľudských práv žalobcu a to najmä do práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Žalovaný vo vyjadrení zopakoval, že osoba oprávnená na exaktné posúdenie informácií informovala prvostupňový správny orgán o tom, že existujú relevantné informácie k účastníkovi konania, ktoré zakladajú dôvod na zamietnutie žiadosti podľa § 54 ods. 2 písm. b) zák. č. 404/2011 Z. z. V odvolacom konaní sa štatutárny orgán žalovaného oboznámil so spomínanou utajovanou písomnosťou a vyhodnotil informáciu tak, že v prípade účastníka konania existuje toto dôvodné podozrenie. Žalovaný poukázal na § 120 ods. 2 písm. g), podľa ktorého policajný útvar v rozhodnutí nemôže uvádzať konkrétne dôvody a uviedol, že takto zákonodarca chráni bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Žalovaný sa stotožnil s návrhom na oboznámenie sa súdu s obsahom utajovanej informácie, ktorá je dôvodom na zamietnutie žiadosti žalobcu o udelenie dlhodobého pobytu na území Slovenskej republiky a navrhol, aby bola písomnosť vyžiadaná priamo od Slovenskej informačnej služby. Žalovaný navrhol, aby súd napadnuté rozhodnutie potvrdil a žalobu zamietol.

Krajský súd žalobu preskúmal bez nariadenia pojednávania, s čím súhlasili účastníci konania,

napadnutým rozsudkom zamietol žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p., pretože dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu zákona, ktoré by malo mať za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia.

V odôvodnení ďalej krajský súd uviedol, že v tomto prípade došlo k stretu dvoch chránených záujmov. Jeden záujem je bezpečnosť štátu a druhý záujem je právo žalobcu na ochranu manželstva a rodiny na území Slovenskej republiky. Pri strete takýchto dôležitých záujmov je potrebné vychádzať z princípu proporcionality. Je potrebné posudzovať, ktorý z týchto záujmov pri použití princípu proporcionality je dôležitejší. Súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného dospel zhodne so žalovaným k záveru, že prevážilo ohrozenie bezpečnosti štátu žalobcom nad princípom ochrany rodiny a manželstva i napriek tomu, že samotné konkrétne dôvody ohrozenia bezpečnosti štátu zo strany žalobcu v rozhodnutiach správnych orgánov neboli uvedené.

Ďalej súd poukázal na § 120 ods. 1 a 2 zák. č. 404/2011 Z. z., ktorý je vo vzťahu k zákonu o správnom konaní (zák. č. 71/1967 Zb.) *lex specialis*, preto nebolo povinnosťou správnych orgánov konkretizovať v odôvodnení dôvod zamietnutia žiadosti v súvislosti s bezpečnostným záujmom Slovenskej republiky. V tejto súvislosti súd poukázal na to, že krajský súd si vyžiadal od Slovenskej informačnej služby písomnosť č. 65/152-T-168-6/2015-S zo dňa 29.07.2015, ktorá je prílohou utajovanej písomnosti pod č. 65/152-T-225/2015-S zo dňa 16.12.2015, z ktorých zistil, že Slovenská informačná služba disponuje informáciami v súvislosti s osobou žalobcu, ktoré sa týkajú ohrozenia bezpečnosti štátu.

Pokiaľ žalobca v žalobe poukazoval na to, že prvostupňový správny orgán, ktorý rozhodoval v predmetnej veci, sa až sprostredkovanne oboznámil s utajovanou skutočnosťou Slovenskej informačnej služby, k tomu súd uviedol, že prvostupňové a druhostupňové konanie pred správnymi orgánmi tvorí jeden celok a druhostupňový správny orgán, ktorý rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu sa oboznámil s obsahom utajovaných písomností a dospel k obdobnému záveru ako prvostupňový správny orgán. Týmto vlastne došlo aj k náprave pochybenia prvostupňového správneho orgánu, ktoré žalobca vytýkal prvostupňovému správnenému orgánu v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu.

Krajský súd k tvrdeniu žalobcu, že došlo k neprípustnému zásahu do základných ľudských práv žalobcu, a to najmä do práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, uviedol, že vo výnimočných prípadoch aj samotná ústava v čl. 13 ods. 3 a 4 počíta v určitých výnimočných prípadoch s obmedzením základných práv a slobôd na základe zákona, čo sa stalo aj v danom prípade, keď sa v zmysle § 120 ods. 2 zák. č. 404/2011 Z.z. dáva policajným útvarom možnosť v odôvodnení rozhodnutia uviesť iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu podľa § 54 ods. 2 písm. b). Pokiaľ žalobca v žalobe poukazoval na rozhodnutia Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, tieto rozhodnutia nie sú podľa názoru krajského súdu identické s predmetom tohto sporu a sú na daný prípad nepoužiteľné. Preto sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ich obsahom ani podrobnejšie nezaoberal.

II.

Odvolanie žalobcu

Žalobca podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie proti rozsudku krajského súdu, v ktorom dôvodil, že má právo podať odvolanie na základe prípustnosti odvolania podľa O.s.p., počas účinnosti ktorého bol vyhlásený rozsudok a tiež v súlade s princípom právnej istoty a v zmysle § 491 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. V odvolaní žalobca žiadal o zmenu napadnutého rozsudku tak, že zruší preskúmané rozhodnutie a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Tiež si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

Žalobca odvolanie odôvodnil tým, že podľa neho malo konanie pred súdom prvého stupňa inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa dospel na základe

vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil.

V odvolaní žalobca zopakoval skoršie vyjadrenia o púhej formálnosti jemu poskytnutej možnosti pred prvostupňovým správny orgánom vyjadriť sa k informácii, na ktorej postavili oba správne orgány svoje rozhodnutia. Napriek tomu, že súd zistil, čo je obsahom utajovanej písomnosti, v rozsudku neodôvodnil, prečo správna úvaha správneho orgánu nevybočila z medzí a hľadísk zákona. Tiež sa súd nevysporiadal s otázkou, či bola oná informácia aktualizovaná a aktuálna. Podľa žalobcu bol súd povinný dohliadať, aby sa žalobcovi sprístupnila podstata dôvodov týkajúcich sa verejnej bezpečnosti, ktoré tvoria základ rozhodnutia, pričom poukázal na rozsudok Veľkej komory Súdneho dvora Európskej únie C-300/u zo 04.06.2016. Súd sa vôbec nezaoberal judikatúrou, na ktorú žalobca poukázal.

Ďalej žalobca namietol, že ustanovením § 120 ods. 2 písm. g) zák. č. 404/2011 Z.z. nebola žalovanému zverená ničím neobmedzená, voľná úvaha pri rozhodovaní o tom, či dlhodobý pobyt udelí, alebo nie. Napriek písomnej žiadosti, žalobcovi nebolo umožnené sprístupnenie informácie, na základe ktorej žalovaný rozhodol. Súd neposkytol legitímne zdôvodnenie, ktoré ho viedlo k záveru, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti, keďže takáto informácia sa nenachádza ani v preskúvanom rozhodnutí a ani v napadnutom rozsudku, teda nie je jasné, aký vplyv mali zistené okolnosti na preskúvané rozhodnutie, akou úvahou bol žalovaný vedený pri ich hodnotení a prečo uprednostnil verejný záujem pred súkromným. Preskúvané rozhodnutie tak nemá základné zákonné náležitosti a je tak nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť. Žalobca preto nerozumie, na základe čoho súd dospel k názoru, že ide o zákonné rozhodnutie.

Podľa žalobcu došlo preskúvaným rozhodnutím i napadnutým rozsudkom k neprípustnému zásahu do základných ľudských práv žalobcu a to najmä do práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, tiež bolo porušené základné právo žalobcu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ktoré v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbrani, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia.

Napokon poukázal na návrh Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na začatie konania o súlade právnych predpisov s Ústavou Slovenskej republiky vo vzťahu k § 120 ods. 2 zák. č. 404/2011 Z.z.

III.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu

Žalovaný sa vo svojom vyjadrení stotožnil s napadnutým rozsudkom a vyslovil, že trvá na svojom stanovisku k žalobe. Okrem toho poukázal na to, že žalobca v relevantnom čase počas správneho a súdneho konania nemal oprávnenie oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami, ku ktorým patrí predmetná informácia listinného charakteru so stupňom utajenia Tajné. Krajský súd sa s obsahom utajovanej informácie oboznámil a zistil, že Slovenská informačná služba disponuje spomínanými informáciami v súvislosti s osobou žalobcu.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) pri preskúvaní odvolania žalobcu proti rozsudku krajského súdu zistil skutočnosti, pre ktoré dospel k záveru o potrebe prerušenia odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podal dňa 24.5.2016 v obdobnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 10 Sža 3/2016 na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v

znení neskorších predpisov (v texte rozsudku aj ako „zák. č. 404/2011 Z. z.“) s ustanovením s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 3 a s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1, s čl. 13 v spojení s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 29. júna 2016 vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 8/2016 návrh Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1, čl. 13 v spojení s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie prijal na ďalšie konanie.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Ustanovenie § 109 ods. 2 O.s.p. upravuje situácie, kedy súd na základe vlastnej úvahy môže rozhodnúť o prerušení konania, ak vzniknú v konaní určité prekážky. Na rozdiel od ustanovenia § 109 ods. 1 O.s.p., ktorý taxatívne vymenúva prekážky konania, v prípade ktorých je súd povinný konanie prerušiť, ustanovenie ods. 2 vymenúva prekážky, kedy je posúdenie opodstatnenosti prerušenia konania ponechané na úvahu konajúceho súdu. To znamená, že je len na úvahe súdu, či v prípade vzniku určitej zákonom vymedzenej prekážky konania, toto preruší, alebo bude v konaní ďalej pokračovať.

V predmetnej právnej veci najvyšší súd vzhľadom k tomu, že na Ústavný súd Slovenskej republiky bol podaný návrh na začatie konania o nesúlade vyššie uvedených ustanovení zák. č. 404/2011 Z. z. s Ústavou Slovenskej republiky a posúdenie tohto ustanovenia je aj dôvodom preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru o potrebe v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. odvolacie konanie prerušiť.

S poukazom na ustanovenie § 491 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.